

TUNTOSARVI

N:o 18 1982

TUNTOSARVI

Kuulonäkövammaisten lehti
ilmestyy 22 kertaa vuodessa

N:o 18

ilmestyy lokakuun 31 pnä 1982

JULKAISIJA

Näkövammaisten Keskusliitto ry.

Varat tämän lehden kustannuksiin on lahjoittanut
Lions-piiri 107 N

PÄÄTOIMITTAJA

Orvokki Holopainen

TOIMITUKSEN OSOITE

Näkövammaisten Keskusliitto
Mäkelänkatu 50
00510 Helsinki 51
puh.90-77041/227

SISÄLLYS

Kansainvälisyys kannattaa	1
Pikkujoulu lähestyy	2
Näkövammaisten Keskusliitto tiedottaa	4
Sävellahja	5
Ajankohtaista	7
Näin muualla	11
Tanskan terveiset	14
Mikä on muotia tänä syksynä?	15
Nuorten kuurosokeiden leiri Guernseyn saarella	17

KANSAINVÄLISYYS KANNATTAA

Tässä Tuntosarven numerossa kerrotaan useista kansainvälisistä asioista. Pohjoismaisesta kokouksesta, opintomatkasta Alankomaihin ja nuorten leiristä.

Onko tällainen tarpeen? Eikö kotimaassa riitä kerrottavaa? Minun mielestäni on tarpeen kuulla, miten muualla tehdään. Kuurosokeat Suomessa ja melkein kaikissa maissa ovat hyvin pieni ryhmä. Yhdenkään maan kuurosokeat eivät tule toimeen vain omillaan. On järkevää ottaa selvää, miten muissa maissa ratkotaan kuurosokeiden ongelmia.

Silloin voidaan välttyä virheiltä, joita muut ovat jo tehneet. On taloudellista tutkia valmiita malleja ja tehdä sitten omat päätökset. Tämä koskee vaikkapa kuurosokeiden palvelutalojen rakentamista. Niistä tulee Suomessa parempia kun on nähty muiden maiden palvelutaloja.

Kansainväliset yhteydet ovat antoisia ja auttavat saamaan omasta tilanteesta oikean kuvan. Samalla ihmiset muissa maissa saavat tietää, ettei Suomessa ole pelkkiä jääkarhuja lumen keskellä.

PIKKUJOULU LÄHESTYY

27 - 28. marraskuuta vietämme pikkujoulujuhlaa Leppävirralla Hotelli Leppäkertussa. Vielä ennätät tulla mukaan. Soita tai kirjoita Sointu Koskiselle 18.11. mennessä. Osoite: Mäkelänkatu 50, 00510 Helsinki 51, puh. 90-770 41.

Ohjelma:

27.11.82

kello	14.45	tulokahvi
	15.30	järjestöasiaa (Inger Lindgren)
	19.00	pikkujouluillallinen (Käykö pikkujoulupukki tänä vuonna?)

28.11.82

kello	8.00	aamu-uinti ja sauna
	9.00	aamiainen
	9.45	matkalaskujen teko ja osallistumismaksun 180,- mk keräys
	10.30	ulkoilua ja paikkakuntaan tutustumista. Lähellä on myös mukavia tehtaanmyymälöitä, jotka ovat sunnuntaisin auki.
	13.00	lounas

Auta vähän joulupukkia ja ota mukaasi pieni lahjapaketti. Pakkaa myös uimapuku mukaan.

Huttulan pikkujoulussa vuonna 1976 oli sekä iloista mieltä, että hyvää syötävää. Mitenkähän kivaa Leppävirralla tulee

Linja-autoyhteydet Leppävirralla ovat hyvät. Junalla pääsee mukavasti Pieksämäelle.

Tilausauto Pieksämäen rautatieasema - Leppävirta ja paluu takaisin.

27.11	kello	14.00
-------	-------	-------

28.11	»	14.30
-------	---	-------

Juna Helsinki - Pieksämäki

27.11	kello	9.25	Helsinki
	»	13.57	Pieksämäki

28.11	kello	15.33	Pieksämäki
	»	20.30	Helsinki

Juna Turku - Pieksämäki

27.11	kello	8.00	Turku
	»	10.20	Tampere
	»	12.08	Jyväskylä
	»	13.33	Pieksämäki
28.11.	kello	15.30	Pieksämäki
	»	16.45	Jyväskylä
	»	18.39	Tampere
	»	20.55	Turku

Juna Oulu - Kuopio

27.11	kello	8.50	Oulu
	»	14.04	Kuopio

Jos Sinulla on matka-asioissa epäselvää, niin kysy omalta kuntoutussihteeriltäsi.

NÄKÖVAMMAISTEN KESKUSLIITTO TIEDOTTAA

Sokein viikolla avataan monitoimitalon 5. kerroksessa näyttely. Näyttelyssä esitellään pistekirjoituksen historiaa ja nykypäivää. Esillä on vanhoja esineitä ja pistekirjoja ja lehtiä. Mukana on myös apuvä-

lineitä, joissa on käytetty hyväksi pistekirjoitusta. Näyttelyssä saa kaikkeen koskea. Tervetuloa tutustumaan näyttelyyn, kun käyt talossa. Näyttely jää pysyväksi ja se laajenee myöhemmin.

Liitto pitää jäsenyhdistyksilleen järjestöpäivät helmikuun ensimmäisenä viikonloppuna 1983. Päiville osallistuvat yhdistyksen puheenjohtajat, sihteerit ja nuorison edustaja. Päivien yhteydessä pidetään eriliskokouksia mm. yhdistysten tiedottajille ja nuorisosiämiä. Järjestöpäivien aiheena on 80-luvun haasteet näkövammaisjärjestöille.

Näkövammaisten Keskusliiton liittokokous pidetään huhtikuun 16. päivä -83.

SÄVELLAHJA

Haluaisitko lähettää terveisiä jollekin ystävälle radion välityksellä? Sellaista varten on radiossa Sävel- lahja-ohjelmia. Niissä soitetaan toivelevyjä ja luetaan terveisiä. Jotta voisi lähettää terveisiä, on pantava jokin rahasumma Sävel- lahjatilille postiin tai pankkiin.

Samalla voit haastaa jonkun tutun mukaan Sävellaajaan. Nuorilla on oma ohjelma, Nuorten Sävellaaja. Lisäksi ovat erikseen ruotsinkieliset Sävellaajat. Marraskuun 21. päivästä tammikuun 7. päivään asti Sävellaajan varat menevät näkövammaisten hyväksi. Niillä rahoilla parannetaan näkövammaisten mahdollisuuksia saada tietoa asioista. Niillä voidaan tuottaa pistekirjoitusta ja äänitteitä. Sinäkin voit osallistua Sävellaajaan.

Postisiirtotili 22000 - 0
Pankkisiirto 9220

SÄVELLAHJA
Näkövammaisten
hyväksi
21.11.82 - 7.1.83

Postisiirto 22000-0
Pankkisiirto 9220
Näkövammaisten
Keskusliitto ry

AJANKOHTAISTA

Presidentti Mauno Koivisto ja hänen seurueensa oli valtiovierailulla Islannissa. Mukana oli myös rouva Tellervo Koivisto ja ulkoministeri Per Stenbäck vaimoineen. Islannin presidenttinä on Vigdis Finnbogadóttir. Hän on ensimmäinen nainen maailmassa, joka on vapailla vaaleilla valittu maan presidentiksi. Suomen presidentin vierailu onnistui hyvin. Presidentit sanoivat, että Islannissa ja Suomessa on jotain yhteistä. Molemmilla mailla on outo kieli. Molemmat maat ovat ylpeitä kulttuuristaan ja historiastaan. Olemme molemmat pieniä kansoja. Meidän kannattaa olla ystäviä keskenämme.

Myös eduskunnan puhemies Johannes Virolainen on ollut matkoilla. Hän vieraili Puolassa. Virolainen on valittu kansainvälisen parlamenttien (=eduskuntien) välisen liiton puheenjohtajaksi. Liitto tunnetaan lyhenteellä IPU. Virolainen tapasi Puolassa pääministerin ja puoluejohtajan Jaruzelskin.

Johannes Virolainen johtaa myös Suomen eduskunnan ryhmää, joka lähti 31.10 vierailulle Moskovaan. Samana päivänä tuli Neuvostoliitosta takaisin pääministeri Kalevi Sorsan johtama sosiaalidemokraattisen puolueen ryhmä. Ryhmä oli ollut vii-

kon Neuvostoliitossa. Sorsa sanoi, että hänen puolueensa ja Neuvostoliiton kommunistisen puolueen välit ovat parantuneet entisestäänkin.

Espanjassa oli parlamenttivaalit. Maassa tapahtui suuria muutoksia. Voiton vei Sosialistinen työväenpuolue. Se sai Espanjan parlamentin edustajainhuoneeseen 201 paikkaa. Niitä on yhteensä 350. Vuoden 1979 vaaleissa sama puolue sai vain 121 paikkaa. Sen kannatus on valtavasti noussut. Vuonna -79 suurin puolue oli Keskustan demokraattinen liitto UCD. Nyt se sai vain 11 paikkaa. Espanja saa joulukuun alussa ensimmäisen sosialistihallituksen sisällissodan jälkeen. Pääministeriksi tulee voittaneen puolueen Felipe Gonzalez. Joka puolella maailmaa ollaan tyytyväisiä Espanjan vaalien tulokseen. Sekä USA ja Neuvostoliitto ovat ilmaisseet ilonsa sen johdosta.

YK on pyytänyt Suomelta sotilaita rauhaa turvaamaan Libanoniin. Libanonissa tarvitaan 450 miestä. Suomi on luvannut sotilaat YK:n käyttöön. Miehet matkustavat aivan lähiaikoina. He tulevat nepalilaisen rauhanturvajoukon tilalle. Suomen joukko sijoitetaan rauhattomalle seudulle Nabatija – nimisen kaupungin lähelle.

Oikeuskansleri Kai Korte vaatii selvitystä kansanedustajien päivärahojen maksusta. Kortteen mielestä maksuperusteissa on epäselvyyttä. Eduskunnassa arvellaan, että jutusta tulee monimutkainen. Kansanedustajat saavat päivärahaa, jos he asuvat muualla, mutta joutuvat olemaan Helsingissä eduskunnassa. Kuitenkin jotkut kansanedustajat asuvat Helsingissä, mutta ovat kirjoilla entisellä kotipaikkakunnalla.

Suomalaiset ovat 26. tilalla maailmassa alkoholin kuluttajina. Tuoreen tilaston mukaan eniten juovat alkoholia luxemburgilaiset ja ranskalaiset. Olutta juodaan eniten Saksan Liittotasavallassa.

Devalvaatio oli aiheuttanut Suomeen hallituskriisin. SKDL ei aluksi halunnut hyväksyä hallituksen devalvaatioon liittyneitä taloudellisia ratkaisuja. Skdl:n johtaja Kalevi Kivistö pääsi kuitenkin sopimukseen pääministerin kanssa ja Skdl pysyy mukana hallituksessa.

Israelin puolustusministeri Ariel Sharon on tunnustanut lähettäneensä ne joukot beirutilaisiin pakolaisleireihin, jotka sitten tappoivat ehkä yli tuhat ihmistä. Surmatut olivat siviilejä, monet lapsia ja naisia. Israelin puolustusministeri ei muutenkaan ole oikein

suosiossa. Tämä tunnustus vähentää vielä hänen suosiotaan. Sharon sanoi, ettei hän tiennyt sotilaiden aikovan surmata ketään. Pakolaisten surmaaminen tapahtui syyskuussa ja järkytti koko maailmaa.

Keskiviikkona 27.10 oli rauhanmarssipäivä. Suomessa marssi yli 150 000 ihmistä. Marsseja pidettiin monella paikkakunnilla. Rauhanliikkeeseen kuuluu kaikenikäisiä ihmisiä kaikista puolueista ja muista ryhmistä.

Suomesta aiotaan kokonaan hävitää sellaiset lasten taudit kuin tuhkarokko, sikotauti ja vihurirokko. Uskotaan niiden häviävän noin 10 vuodessa. Marraskuun alusta aletaan rokottaa 14 – 18 kuukauden ikäisiä lapsia terveyskeskuksissa. Vaarallisinta esim. tuhkarokossa ovat jälkitaudit. Niitä voivat olla keuhkokuume, keskikorvantulehdus ja aivokuume. Vihurirokkovirus voi vahingoittaa odottavan äidin kohdussa olevaa lasta. Sikotaudin jälkeen voi saada aivokalvontulehduksen.

Tampereen keskustorilla on kuusi työtöntä nälkälakossa. Se tarkoittaa sitä, että he kieltäytyvät syömästä. Työttömät ovat asuntovaunussa. Nälkälakko on tapa herättää huomiota. Työttömät ovat sitä mieltä, etteivät päättäjät ymmärrä, miten vaikeaa

työttömyys on. Siksi he ovat nälkälakossa.

Suomessa on hirvenmetsästys meneillään. Se alkoi melkein koko maassa 15. lokakuuta ja jatkuu tammikuun puoliväliin. Sinä aikana ammutaan noin 15 000 hirveä. Hirviä on Suomessa noin 134 000. Hirvet aiheuttavat paljon liikenneonnettomuuksia varsinkin Etelä-Suomessa. Hirven ampumiseen tarvitaan lupa.

NÄIN MUUALLA

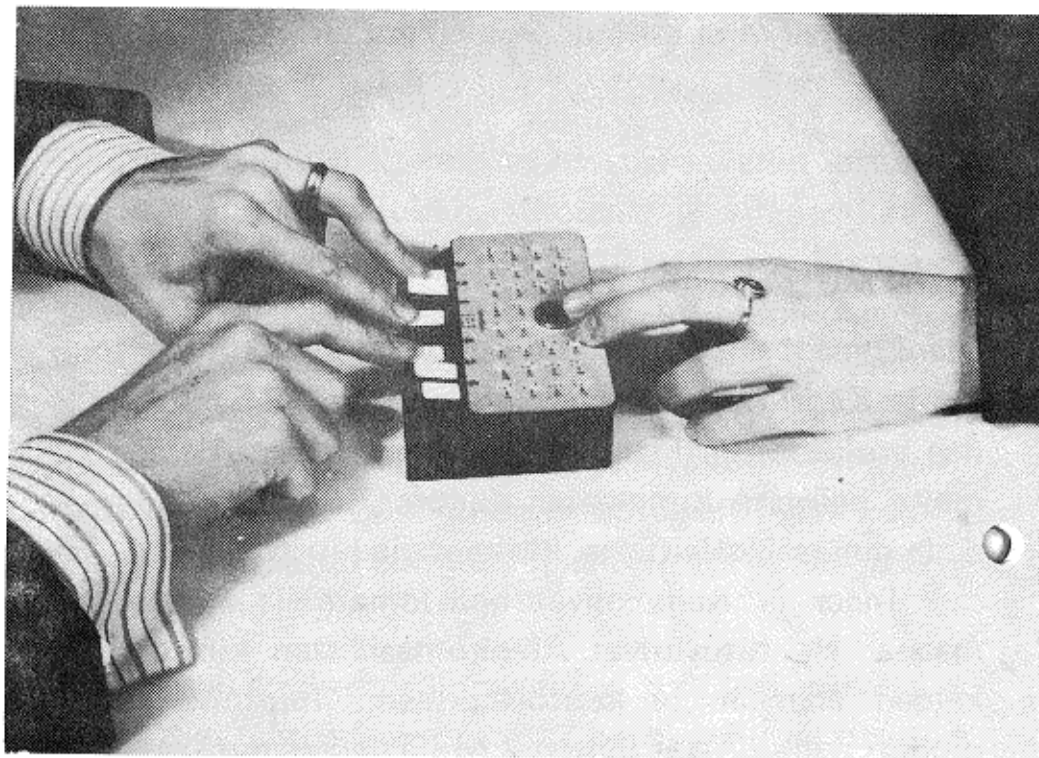
Alankomaat eli Hollanti on kooltaan pieni kuningaskunta Keski-Euroopassa. Siellä on noin 13,5 miljoonaa asukasta. Pääkaupunki on Amsterdam. Alankomaita hallitsee kuningatar Beatrice. Suomeen tuodaan mm. sähkölaitteita, kaakaota ja juustoja.

Inger ja Kaija olivat opintomatalla Alankomaissa. He tutustuivat Alankomaalaisten kuurosokeiden elämään ja kuntoutukseen. Opintomatkat muihin maihin ovat tärkeitä. Niillä näkee, mitä meiltä puuttuu ja mikä meillä on hyvin järjestetty täällä Suomessa.

Erityisen paljon Inger ja Kaija pitivät kuulonä-

kövammaisten lasten laitoksesta. Barthimeushage on samalla koulu, jossa lapset ja nuoret asuvat. Jokaisella lapsella oli oma nurkkaus. Se oli niinkuin koti. Lapset auttoivat siivouksessa, tiskauksessa ja muissa puuhissa. Se tuntui kodikkaalta. Sekä oppilaat että työntekijät viihtyivät hyvin.

Hollannissa Inger ja Kaija tapasivat kuurosokei-

Inger ja Kaija ihmettelivät, kun Alankomaiden kuurosokeat keskustelivat keskenään koneen avulla. Meillä viitotaan kädestä käteen.

ta, joilla oli opaskoira. Suomessa kuurosokeat eivät käytä koira. Miksi eivät? Koira saattaisi sopia oikein hyvin kuurosokean oppaaksi ja ystäväksi. Eläin on usein parempi ystävä kuin ihminen. Myös monet näkevät ajattelevat niin.

Alankomaissa ei ole lainkaan kuurojen ja kuurosokeiden tulkkipalvelua. Tulkit ja oppaat ovat vapaaehtoisia. Nykyään on pulaa vapaaehtoisista työntekijöistä.

Viittomakieli on harvinaista Hollannissa. Kuurosokeat käyttävät usein keskustelukonetta. Myös kaksi kuurosokeaa käyttää konetta. He eivät viito toistensa käsiin niin kuin suomalaiset kuurosokeat. Hollannin kuurosokeita auttavat järjestöt ovat toisenlaisia kuin Suomessa. Meidän yhdistyksemme on kuurosokeain oma yhdistys. Kuurosokeat päättävät itse asioista. Hollannissa järjestöt ovat kuulevien ja näkevien järjestöjä. Ne saattavat olla vaikka uskonnollisia yhdistyksiä. Ne haluavat auttaa kuurosokeita. Mutta toisaalta ne myös holhoavat, määräävät kuurosokeain puolesta. Se ei varmaan sopisi meille. Mutta muuten Hollannissa pidetään hyvä huoli kuurosokeista.

TANSKAN TERVEISET

Tanskassa pidettiin syyskuussa kuurosokeiden pohjoismainen kokous. Suomesta oli mukana Ulla Tikkanen ja Marja-Leena Avila. He kertoivat Jyllannin kokouksesta seuraavaa.

Kokouksessa kuurosokeat ja muut asiantuntijat puhuivat kuurosokeiden turvallisuudesta liikenteessä. Ruotsin Kuurosokeat ry:n puheenjohtaja Allan Bernving sanoi, että olisi keksittävä uusi merkki kuurosokean kepile. Kun on keksitty oma merkki kuurosokean kepile, siitä täytyy kertoa kaikille. Sitten kaikki tietävät milloin kuurosokea on mukana liikenteessä. He osaavat varoa, ja onnettomuutta ei satu niin helposti. Kuurosokean on itse otettava vastuu liikkumisestaan liikenteessä. Kun keksitään uusia apuvälineitä kuurosokeille, on heidän itse oltava mukana. Vain kuurosokea voi tietää mikä on hyvä kuurosokealle. Liikkumista pitää opettaa kuurosokealle silloin kun hän vielä näkee vähän. Siitä on hyötyä kun näkö on kokonaan mennyt. Tätä mieltä oli Tanskan kokous.

Kokouksessa puhuttiin vuoden 1983 kuurosokeiden Pohjoismaisesta nuorisoleiristä. Ruotsi haluaa järjestää leirin, koska Ruotsin Kuurosokeat ry. täyttää ensi vuonna 25 vuotta. Kokous päätti että leiri

pidetään Ruotsissa. Suomen vuoro on järjestää nuorisoleiri vuonna 1985.

Marja-Leena puhui Tanskan kokouksessa syntymästä asti kuurosokeista ja heidän vanhemmistaan. Aiheesta syntyi kiivas keskustelu, kertoo Marja-Leena. Seuraavissa konferensseissa päätettiin käsitellä tätä aihetta lisää.

MIKÄ ON MUOTIA TÄNÄ SYKSYNÄ?

Naisten vaatemuoti muuttuu usein. Miehillä muoti muuttuu vähemmän. Miehet eivät taida välittää yhtä paljon vaatteista kuin naiset. Tänä syksynä on väreistä muotia ainakin sininen, valkoinen ja musta. Kiiltävät kankaat ovat muotia. Juhlapuseroissa ja mekoissa on usein iso röyhelöinen kaulus. Myös hihansuissa on röyhelöitä. Ne näyttävät hyvin naisellisilta. Toisaalta muotia on myös pitkät housut juhlissa. Niiden kanssa käytetään usein blazer-jakkua. Se on melkein kuin miesten puvun takki. Sellainen asu sopii parhaiten hoikalle naiselle. Tänä syksynä housut ja blazeri ovat usein mustat. Hameen pituus on vähän lyhentynyt viime syksystä. Nyt hameen pitäisi olla suunnil-

leen polveen. Sanotaan, että minihameet tulevat taas muotiin. Mini tarkoittaa oikein lyhyttä hametta. Se sopii vain ihan nuorille tytöille, joilla on sirot sääret. Muilla se näyttää aivan hassulta. Nykyään naiset pitävät sellaista hameen pituutta kuin itse haluavat.

Joitakin vuosia sitten oli paljon tärkeämpää pitää muodin mukaista hametta. Naiset itsenäistivät ja haluavat mukavia vaatteita. Silloin ei muoti ole niin kovin tärkeä. Mutta muodikkaat vaatteet silloin tällöin, vaikka pikkujoulua varten ovat kivoja. Suomessa on aina muotia pitää neulottuja vaatteita syksyllä ja talvella. Niin tänäkin vuonna. Neuleissa on usein hienoja kuvioita. Tänä vuonna muotia ovat hyvin paksut villatakit ja liivit. Ne ovat myös isoja kooltaan. Paksusta langasta on helppo ja nopea kutoa itsekin muodikas paita tai takki. Jos aloittaa nyt, ehtii kutoa myös joululahjaksi ystävälle. Kaivetaan ko puikot esiin.

NUORTEN KUUROSOKEIDEN LEIRI GUERNSEYN SAARELLA

Poimittu Derek Burtonin kirjoituksesta Englannin Rubella-vammaisten uutiskirjeestä.

Inger Lindgren

Tässä lehdessä on aikaisemmin puhuttu sellaisesta järjestöstä kuin Mobility International. Tämä järjestö järjestää vuosittain leirin kuurosokeille nuorille. Tänä vuonna leiri oli Guernseyn saarella. Saari sijaitsee (on) Englannin Kanaalissa. Leirillä oli kaksikymmentä nuorta kuurosokeaa neljästä maasta. Heitä oli Englannista, Ranskasta, Hollannista ja Sveitsistä. Tänä vuonna leirillä ei ollut pohjoismaalaisia osanottajia. Syy tähän olivat erittäin kalliit matkat saarelle. Nuorten avustajina toimivat 18 kuulevaa ja kaksi kuuroa henkilöä. Majoitus oli järjestetty hotellissa jossa oli paljon myös muita ihmisiä. Nämä vieraat ihmiset halusivat mielellään tutustua kuurosokeisiin hotellivieraisiin ja he kutsuivat nuoria leiriläisiä omaan pöytänsä syömään. Monet yrittivät opetella kommunikoidaan kuurosokeiden kanssa. Syntyi uusia ystävyssuhteita.

Hotellin palvelu ja henkilökunta oli hyvä. Tarjoilijat odottivat rauhallisesti sillä välin kun kuuroso-

keille tulkattiin päivän ruokalistaa. Moni tarjoilija yritti itse kommunikoida kuurosokeiden kanssa. Henkilökunta kiintyi kuurosokeisiin leiriläisiin niin paljon, että muutama heistä itki kun leiri päättyi ja leiriläiset lähtivät pois.

Joka maalla on oma kielensä ja oma viittomakielensä, silti kuurosokeat nuoret tutustuivat toisiinsa hyvin. Tanssittiin yhdessä, seurusteltiin ja oltiin yksimielisiä siitä, että kuurosokeat nuoret tarvitsevat omaa vapaa-ajan ohjelmaa. Muutama kuurosokea opetteli toisen maan viittomia tai sormiaakkosia. Eräs ranskalainen tyttö oppi jopa ääntämään monia sanoja englannin kielellä. Kysymyksessä oli syntymäkuuro tyttö jolle oman kielen (ranskan) puhuminen oli vaikeaa.

Kaikki kuurosokeat nuoret halusivat liikkua ja urheilla. Kaikki eivät olleet urheilussa yhtä hyviä ja joillekin urheilu oli pelottavaa, mutta jokainen oli kuitenkin innolla mukana. Ohjelmassa oli: uintia, trampoliinilla hyppimistä (joustava, vahva kangas jonka päällä hypitään ja lennetään korkealle ilmaan), rullaluistelua, ratsastamista, pyöräilyä tandemilla, purjehtimista, kalastusta, tanssia, kävelyä ja tutustumiskäyntejä toisille saarille. Kuulevat, näkevät ihmiset eivät aina ymmärrä miten jännittävää ja joskus pelottavaa urheilu voi olla kuurosokealle. Esimerk-

kinä voidaan mainita uinti. Kuurosokea saattaa lyödä päänsä uima-altaan reunaan ennenkuin hän huomaa olevansa sitä näin lähellä, hän saattaa uida toista päin, jos joutuu veden alle voi käydä niin, ettei tiedä mihin suuntaan pitäisi uida. Kuurosokealle on vaikea järjestää turvallinen uimareitti niin, että hän voi uida pitkiä kuntouinteja.

Rullaluistelu on monelle vaikeaa sillä monella kuurolla ihmisellä on vaikeita tasapainohäiriöitä. Rullaluistelua ei kuitenkaan saa estää siitä syystä, että pelkää, että kuurosokea loukkaa itsensä. Rullaluistelu on monelle suuri haaste. Nuoruuteen kuuluu ottaa myös vähän riskejä, se tuo jännitystä elämään.

Guernseyn leiri oli nuorille kuurosokeille ihana, työntäyteinen, kontakteja luova loma. On tärkeää, että kuurosokeille järjestetään kansainvälistä ohjelmaa. Näitä nuoria on joka maassa niin vähän. Heille on tärkeää, että saavat tavata toisia nuoria. Yhtä tärkeää on, että ohjelma on normaalia nuorten ohjelmaa. Näin nämä nuoret saavat kehittää omaa persoonallisuuttaan. Tällaisen ohjelman kautta nuoret saavat mahdollisuuden parantaa omia taitojaan ja rohkeuttaan.

Leiri oli hyvä myös leiriläisten avustajille. Hekin oppivat monia uusia asioita ja erilaista suhtautumista, kuurosokeaa nuorta ei saa suojella liikaa.

Leirin kustannukset olivat korkeat siitä syystä, että oli pyritty hankkimaan jokaiselle kuurosokealle oma opas/tulkki, muutamilla oli jopa kaksi avustajaa. Leirin osallistumiseen oli hyvin vaikea saada varoja. Muutama yksityinen henkilö tai järjestö teki pieniä lahjoituksia. Näille suuri kiitos. Leiri oli kuitenkin mitä suurimmissa määrin kuntoutusta. Jos päätöksentekijät olisivat olleet mukana he varmaankin olisivat huomanneet tämän leirin suuren arvon näille nuorille. Anthony Lumley joka on Mobility Internationalin pääsihteeri, ansaitsee suuret kiitokset mielenkiintoisesta ja mielikuvituksellisesta ohjelmasta.

Myös suomalaisille kuurosokeille nuorille tämä ohjelma varmasti olisi ollut mukava. Toivottavasti mekin voimme osallistua seuraavalle leirille. Toistaiseksi emme vielä tiedä missä seuraava leiri järjestetään.